

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 3-го Лютого 1898.

Число 5.

Календарь.

3	Ч.	Тимофей
4	П.	Климентъ, Агатапела
5	С.	Ксения пресодобная
6	В.	МТ. и ФАРИС Григорій б.
7	В.	Ксен-Фонтъ, Аркадій
8	В.	Юлиа Златоустъ
9	С.	Фремаъ

Звѣстѣ

Справки „Союза“ — Замахъ на свободу прессы. — Процессъ газельтонской рѣзни. — „Медарка свобода.“ — Вѣсти про робѣтничій рухъ въ московской Руси. — Вѣсти изъ Америки. — Повники. — Вѣсти робѣтничия. — Фейлетонъ: Якъ панъ собѣ бѣды шукавъ. — Стихъ До Браунианъ. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячѣ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касiera. **Mr. George Chylak** OLYPHANT, PA. И увѣдомлять секретаря подъ адресою. **Rev. John Ardan** P. O. Box 418 OLYPHANT, PA.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Приступили слѣдующіи новы члены до „Р. Н. Союза“ въ мѣсяцъ Децемб. 1897 р

Число въ гол. книжкѣ:

1.	Гачка Алексій	587
2.	Токарчикъ Мар.	786
Зъ Shenandoah, Pa.		
3.	Бѣжко Андрѣй	573
Зъ Jersey City, N. J.		
4.	Даньковский Як.	723
5.	Шмайда Осипъ	722
6.	Климковский Арс.	722
7.	О. Подгорецкій М.	780
Зъ Me Adoo, Pa.		
8.	Попикъ Яцко	665
9.	Нестерякъ Петро	665
10.	Корхъ Михаилъ	666
11.	Зазуля Ив.	666
12.	Зазуля Стеф.	667
13.	Ярошакъ Петро	667
14.	Потога Ив.	712

15.	Пупко Мих.	712
16.	Кмецъ Яношъ	713
17.	Конкушъ Яношъ	713
18.	Возный Мих.	714
19.	Ярошъ Стеф.	714
Зъ Fittsburg, Pa.		
20.	Мяшковскій Мих.	715
21.	Бовдишъ Андрѣй	715
22.	Осика Мартянъ.	723
23.	Хараманъ Ив.	724
24.	Одреховскій Ив.	724
25.	Сейка Мих.	730
26.	Пущкаръ Семаяъ	730
27.	Мацьканичъ Теоф.	731
28.	Пасерба Ив.	731
29.	Грицьканичъ Стеф	732
30.	Пирчъ Ив.	732
31.	Фецяшко Конд.	733
32.	Проць Мпх.	733
33.	Шестакъ Антонъ	734
34.	Похна Стеф.	734
35.	Воробель Ив.	735
36.	Шамчикъ Юрко	775
37.	Дуркотъ Василь	777
38.	Порада Дмитро	778
39.	Старчакъ Мих.	778
40.	Сѣжко Амвросій	779
41.	Рогачъ Андрѣй	779
Зъ Ansonia, Conn.		
42.	О. Вончевскій Ан.	780
43.	Лукачовскій О.	782
Зъ Centralia, Pa.		
44.	Живанъ Василь	781
45.	Дуда Ив.	781
Зъ Mt. Carmel, Pa.		
46.	Мацьевскій Тео.	772
47.	Руснакъ Матѣй	782
Зъ Mayfield, Pa.		
48.	Надвоскій Ан.	574
49.	Гомчакъ Мпк.	574
50.	Лучканичъ Онуф.	574
51.	Вахна Теодоръ	575
52.	Нестетъ Василь	588
53.	Грабчакъ Микита	588
54.	Спуньникъ Олекса	589
Зъ St. Clair, Pa.		
55.	Галаянъ Микола	785
Зъ Shamokin, Pa.		
56.	Худвнця Гав.	662
57.	Грицшиакъ Мпх.	663
Зъ Olyphant, Pa.		
58.	Ковальчикъ Лавр.	591

Справоздане касове „Союза“ за мѣсяцъ Децемберъ 1897р.		
Simpson, Pa.	Члены	\$30.50
McAdoo, Pa.	Втатство	
св. Володимира		65.50
Yonkers, N. Y.	Члены	6.25
Shamokin, Pa.	Братство	
св. Кир. и Метод.		76.30
St. Louis, Mo.	Братство	
св. Арх. Михаила		10.50
Elmira, N. Y.	Братство	
св. Арх. Михаила		11.00
Shenandoah, Pa.	Братство	
св. Арх. Михаила		17.50
Waterbury, Conn.	Члены	5.00
Jersey City, N. J.	Члены	51.00
Pittsburg, Pa.	Братство	
св. О. Николая		75.75
Rauletargъ Иванъ		2.00
Centralia, Pa.	Члены	6.00
Mt. Carmel, Pa.	Братство	
св. Димитрія		23.75
Mt. Carmel, Pa.	Братство	
св. А.А. Петра и Павла		21.50
Mayfield Pa.		
Грабчакъ Микита		1.25
Спуньникъ Олекса		1.25
Olyphant, Pa.	Братство	
св. I. Хрестителя		72.25
Ansonia, Conn.	Братство	
св. Петра и Павла		22.75
Mayfield, Pa.	Братство	
св. Кир. и Мет.		62.50
St. Clair, Pa.	Братство	
Пресв. Богородицѣ		14.50
Lansford, Pa.	Братство	
Рож. Пресв. Дѣвы		33.50
Oldforge, Pa.		
Корбелякъ Яковъ		3.00
West Troy, N. Y.	Братство	
св. О. Николая		30.50
Seranton, Pa.		
Роздѣльскій Григорій		1.50
Ridge, Pa.	Соха Василь	0.50
Jersey City, N. J.		
О. Подгорецкій Мик.		1.00
Ansonia, Conn.		
О. Вончевскій Ант.		1.00
Trauger, Pa.		
Фаринякъ Иванъ		2.00
Jamesport, N. Y.		
Захаръ Пастернакъ		2.50
Buffalo, N. Y.	Братство	
св. I. Хрестителя		4.50
Разомъ		\$657.05

Пригадуемо членамъ „Р. Н. Союза“, що въ нашій касѣ е готового гроша \$4027.79, та що „Союзъ“ чпмъ разъ болыне позыскуе собѣ прихильникѣвъ помѣжь народомъ. Въ октобрѣ приступило до насъ 100 новыхъ членѣвъ, въ децембрѣ 58, а въ януарѣ зголоосилось зновъ вже до 70 членѣвъ. — Въ мѣсяцъ мартѣ сего року будемо принимати членѣвъ до „Союза“ зовѣмъ безъ вступного, а еле лишь такихъ, що не мають еще 35 лѣтъ житя. Нехайже кождый спѣшитъ ся и корыстае зъ той способности, та другихъ до „Союза“ притягае такъ, щобысмо до годовной конвенциі мали що найменше 2000 членѣвъ!

Вѣдповѣдь „Свѣтова“.

Понеже вѣдь якогось часу о. Гр. Грушка, „униацкій“ священникъ, бувшій потѣмъ черезъ два тыжнѣ протгорей, а теперъ рускій православыи свищенникъ въ Олدفорджъ, Па. — старасеъ всякими нечесными способами въ своемъ „Свѣтѣ“ нашому „Союзови“ шкодити, то мы уважаемо за конечне въ той справѣ где-що вѣдповѣсти. И такъ въ другомъ числѣ „Свѣта“ за той рѣчь двусеъ дуже о. Грушка, що „Союзъ“ не е анѣ православный анѣ униацкій, а потѣмъ каже, що урядникамъ „Союза“ не можна своихъ центѣвъ повѣрити. На тое скажемо, що „Союзъ“ справдѣ не е и не буде анѣ православный, анѣ униацкій, але естъ и буде народный-рускій. „Союзъ“ не е на тое, якъ е „Свѣтъ“ и о. Грушка, щобы подюджувати людей одныхъ на другихъ, щобы сварили ся и доходили котра вѣра лѣпша, але естъ на тое, щобы

людей спомогати на выпадокъ нещастя и пѣсля силъ старатисъ, щобы они про свѣчались та жили межѣ собою въ любви и згодѣ. Чи можна урядникамъ „Р. Н. Союза“ повѣрити свои центѣ, о томъ знаютъ найлѣпше самѣ членѣ „Союза“, а и видити цѣлый свѣтъ, що „Союзъ“ хочъ организациі не велика и молода ще, а прецѣнь мае вже понадъ чотыри тысячѣ доляровѣ готового гроша въ касѣ. Зрештою зъ людскими центами въ „Союзѣ“ мае до работы хйба оденъ лишь касиеръ и Юрій Хлякъ, а се прецѣнь такий чоловѣкъ, котрого веъ Русины дуже добре знаютъ и котрого еще нѣхто о якъсь цыганство або нечестность не подозрѣвае, хйба оденъ о. Грушка. — Але дармо — „хто ѣсть фляки, гадае, що ѣ другій такий.“ Такъ сталося и зъ о. Грушкою. Мы бы радли о. Грущѣ, щобы собѣ не сумнѣвъ голыи грошамы „Союза“, а радше пригадавъ собѣ якъ то вѣнь газдувавъ людскими центами въ Jersey City, а може и еще где... О балю вѣдбувѣмъ ся въ Olyphant, Pa. зъ нагоды повѣрчонной конвенциі „Союза“, а котрый таже о. Грущѣ не подобасеъ горворти не будемо, бо балъ той уряджувала Олпфантска читальня а не „Союзъ“ якъ о. Грушка думае.

УВАГА.

Просимо, щобы секретарѣ точно декларациі, повѣдомленя и выказы выповняли и засылали, а членѣ дарували намъ, що грамотъ на часъ не дѣстали. Причинямы того естъ перепроваджене ся секретаря на друге мѣсце, нагромаджене

ся работы зъ причины конвенциі року и конвенциі, а особливо тое, що старѣ грамоты вже вышлы, а новѣ заордерованѣ, але еще не готовѣ. Скоро только будуть готовѣ сейчасъ зачнемъ розсылати. Просимо уважати еще на тое, що „Союзъ“ зростае теперъ дуже скоро, въ наслѣдокъ чого работа секретарска таже значно зболышилась. Замѣтити слѣдуе таже и те, що хотяи бы котрый членъ зъ вины секретаря грамоты не дѣстать, то помимо того не тратитъ своихъ правъ и въ разѣ нещастя таку саму запомогу дѣстаете якъ и той що грамоту вже мае, если только членъ той обовязки свои точно сповняе.

ЗАМАХЪ НА СВОБОДУ ПРЕССЫ.

Въ сенатѣ Вашингтонскомъ вѣдвживъ ся сенаторъ Ellsworth поставити биль, котрый мавъ бы обкромити свободу печатного слова. Сей биль дикій въ цѣлѣй Америцѣ принятъ зъ обуренемъ, а навѣтъ республикане воднесили до него ворожо. Нема найменшю надѣвъ, щобы сей биль бувъ принятый, однакъ важне то вже, що такий биль мѣгъ появити ся въ сенатѣ. Се на кождый способъ цѣкавыи проявъ. Треба бы застановитисъ, що спонукало сенатора республиканского до обкромованя свободы прессы, тои прессы, котра въ Америцѣ до теперъ тѣшила ся наибольшою свободою, не знала нѣ цензуры, нѣ конфискаты. Мы думаемо, що капиталисты, загроженѣ въ своихъ интересахъ черезъ органи-

заціи робѣтничя и ихъ газеты, хотяи черезъ обкромне свободы прессы свои интереса забезпечити. Нынѣ прессы капиталистична не згадуе нѣколи въ своихъ шпальтахъ про рухъ робѣтничяи въ Америцѣ — де можуть капиталисты то обкромють право голосованя робѣтникамъ, а теперъ намагають ся ограничити свободу прессы въ интересѣ своихъ правъ. Мы дочекаемо ся еще такихъ часѣвъ въ Америцѣ, що капиталисты всѣми правными и неправными способами постарають ся позбавити правъ робѣтничѣвъ въ горожанскомъ житю. Та и ничъ дивного. Если двѣ кляны — капиталисты и робѣтнички выступають рѣшучо до борбы, тѣ двѣ клясы въ борбѣ не будутъ перебаты въ средствахъ. — До теперъ тои борбы не було такъ наглядно видно. Нынѣ, коли робѣтнички чимъ разъ сильнѣше лучать ся въ свои организациі и выступаютъ свѣдомо до борбы протпвъ капиталистѣвъ, тѣ послѣдній заступаючи свои интереса, а маючи цѣлу власть нынѣ въ своихъ рукахъ, дорогами, якими имъ пригодно боронитъ своихъ интересѣвъ. Мы робѣтнички не маючи до теперъ нѣ одного заступника нѣ въ сенатѣ нѣ въ посольской палатѣ, мусимо боронити своихъ интересѣвъ внутрѣшнюю своею организациею, своими часописями, агитацією устно и т. д. Освѣченѣ народы въ Америцѣ, Американцѣ, Нѣмцѣ, Поляки и др. маекъ свои робѣтничий товариства, свои часописи, своихъ знаменитыхъ агитаторѣвъ, котры працюють успѣшно въ интересѣ робѣтничои клясы. Мы Русины нынѣ въ Америцѣ

(Продовжене на другой сторонѣ.)

ЯКЪ ПАНЪ СОБѢ БѣДЫ ШУКАВЪ,

Казка ИВАНА ФРАНКА. (Дальше).

— Такъ е — думаеъ вѣнь. — Ты люде мовѣ дѣти: кажутъ, що бити, а не кажутъ за що. Наслѣдникъ власной своей вины и подлоты называють бѣдою. Бажають спасти ся вѣдь неи, а не позбувають ся своихъ блудѣвъ. Вѣдь теперъ маю певну мѣру въ руцѣ, маю ключъ до познания людской вѣдчѣ. Хто каже, що бѣда ему, у того або сумлѣне нечпсте, або голова немудра. Тою мѣрою буду ихъ мѣрпги и веъмъ покажу, що добре на томъ выйду. А передовѣмъ зъ монхъ слугъ не стерплю анѣ одного у себе, котрый зайкне ся про бѣду.

И пошовъ панъ до касiera, що похвленый числивъ и числивъ при свѣтлѣй любовои свѣчки.

— Ну, що-жь тамъ у тебе, моспане? — спытавъ панъ.

— Бѣда, ясныи пане — въ томъ мѣсяци доходы не покрывають выдаткѣвъ.

— А такъ? — сказавъ панъ червонѣючи зъ гнѣву. — Добре, завтра вѣддаси менѣ моспане касу и книги, не маешъ у мене болыне мѣсяца.

— Але-жь ясныи пане — простогнавъ касиеръ, блѣднѣючи цѣлый якъ хуста, панъ одначе не слухавъ. Ишовъ на гумна, де гуменный только що скѣнчавъ переглядъ худѣбы, пригнанонъ зъ пашѣ.

— А що-жь тамъ, гуменный, якъ у васъ иде? — спытавъ панъ.

— Бѣда, ясныи пане, десь пастухъ въ лѣсѣ двѣ коровы згубавъ.

— Здаси завтра свою службу иншому, я болыне не потребую твоей службы.

— Але ясныи пане — йойкнувъ гуменный мовѣ громомъ пораженный, але панъ бувъ уже далеко. Тамъ конюшій доглядавъ, якъ поено зъ дубовыхъ ведеръ паньскѣй цуговой кнѣ.

— А що тамъ, пане конюшій? — кривкнувъ зъ далека панъ.

— Та бѣда, ясныи пане, булавый огерикъ зломывъ ногу.

— Тамъ до чорта! — кривкнувъ панъ. — Придешъ менѣ завтра до обрахунку, не маешъ у мене болыне службы.

Конюшій станувъ мовѣ обмытый змнною водою и мнявъ въ руцѣ здоймленый капелюхъ, але не сказывъ анѣ слова. Тымчасомъ панъ ишовъ уже напротивъ польового, котрый вертавъ зъ поля.

— Ну, що тамъ у полѣ? — запытавъ его коротко.

— Бѣда, ясныи пане, вчорашній градъ вытовкъ намъ ланъ вѣса подъ лѣсомъ.

— Не маешъ аспанъ вѣдь завтра въ мене службы! — ревнувъ панъ и якъ бѣсноватый побѣгъ дальше. Напротивъ него поважно ступаючи и оглядаючи ся довкола йшовъ головный завѣдатель паньскихъ посѣлоствѣ, чоловѣкъ хотяи зъ гербомъ шляхотскимъ, але зъ жидѣвскою дуниєю. Тримавъ вѣнь цѣлу службу въ клѣщахъ, ипльнувавъ усего, занобѣгавъ и шадивъ, знаючи, що чимъ болыне буде на купѣ, тымъ болыне можна зъ тои купы взяти для себе, не лишаячи

анѣ слѣду анѣ подозрѣня. И теперъ власне вѣнь обчислювавъ, што въ манушѣмъ мѣсяци приросло для его кишѣнѣ и до якои сумы заокруглило ся збита вже кабза, за котру думаеъ въ коротцѣ набути одно зъ гарныхъ дѣбрь въ близкомъ сусѣдствѣ.

— Ну и що-жь тамъ, пане брате? — сказавъ до него панъ.

— Все добре, ясныи пане — усмѣхаючи ся сказавъ завѣдатель.

Ажъ зѣтхнувъ панъ, ажъ на серци ему полекпало. Вѣчна бѣда, вѣдь котрой зачинали свои вѣдповѣди найстаршій и нѣбы найвѣрнѣйшій слуги его вѣтца, зачала наповняти его перестрахомъ. Зачпнавъ чути ся окруженнымъ злодѣями, розбишакыи и опришкыи. То-жь незвычайно урадувавъ ся побачивши хотяи одного чесного чоловѣка, у котрого сумлѣне чпсте, котрый затымъ не мавъ потреби своихъ провинѣвъ або лѣннства покрывати тымъ глупымъ и безбожнымъ выразомъ „бѣда“. Щиро стиснувъ панъ руку вѣрного слуги и прятеля и прязно зъ нимъ розмовляючи пошшовъ до дому.

IV.

Була нѣчь, чудова, тиха, ясна и тепла нѣчь липнева. Не клеѣвъ сонъ паньскихъ повѣкъ и дивнѣй якѣсь думки снували ся въ головѣ. Вставъ панъ, надѣвъ на себе легкой плащъ илотныйи и вышшовъ зъ покою. Идучи корѣдоромъ до головныхъ дверей и переходили побѣчь комнатокъ, де жили старшій официалты, вѣнь чувъ якѣсь глухѣй плачь въ покою старого садѣвника, конюшого и польового. Кождый зъ нихъ бувъ самъ зѣ своею грызотою, жаденъ може не знавъ, що така сама доля спѣткала и иншихъ крѣмъ него.

Кождый може кривъ передъ другимъ своѣй боль, щобы теперъ въ темной самотѣ тымъ сильнѣше почувати его уразы. Вѣстидно якось и негарно зробило ся панови на души; якъ злочинецъ, гоненый голосомъ власного сумлѣня, утѣкавъ вѣнь здовжъ темного корѣдора, стѣха вѣдомкнувъ дверь входовой и вышшовъ на подвѣре.

Ясно було, якъ у день. Не оглядаючи ся поза себе йшовъ панъ зъ разу скоро, а потѣмъ чимъ разъ поволѣйше и не глядѣвъ куды йде. Ишовъ и думаеъ, а радше повголосомъ розмовляеъ самъ зъ собою. R 9

— Мавъ же бы я помылати ся? Мала-жь бы сеся бѣда бути чимъсь правдивымъ, дотыкальнымъ, сильнѣйшимъ вѣдь людей и паучонымъ надъ ними помимо ихъ волѣ? Але въ такѣмъ разѣ мусѣвъ бы я про неи щось знати. Кольканайцѣть лѣтъ посвятывъ я науцѣ, познаваню минувшныи, теперѣшности и окружаючи насъ природы, а про бѣду яку про щось дотыкального я не чувъ. И теперъ хочъ и якъ напружую свою думку, нѣгде еѣ не могу добачити. Въ природѣ е порядокъ и гармонѣя всѣхъ рѣчей, певнѣй неизмѣнныи законы, але бѣды нѣякой нема. И помѣжь людьми е тажекъ певна гармонѣя, порядокъ усвяченый закономъ и переказами бурвалышныи, але и тутъ нема бѣды якъ якогось вѣдрубного закона, якъ видимого явища. Нѣ, моя правда, бѣда, то лише прикрывка неспособности або нечпстого сумлѣня.

— Неправда, вѣдвозвавъ ся лагодный, але певный голосъ тутъ-же обѣкъ него. Безъ особливого страху абѣ зачудованя оглянувъ ся панъ, бо-жь прецѣнь не було чого страхати ся, вѣнь бувъ на своимъ подвѣроу, а нѣчь была така ясна.

„SVOBODA“
(LIBERTY)
Weekly Paper.

The only Russian political newspaper published in this country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші просятъ высылати подъ адресу:
То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЦО ТЫЖДНИ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купите книжки!
Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдующіи книжки:

Канадійска Русь
Написавъ Н. Дмитровъ
ЦѢНА 10 цѣт.

Якъ чортъ заслуживъ кустника хлѣба.
ЦѢНА 10 цѣт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
ЦѢНА 10 цѣт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинѣвъ Ч. I.
Написавъ М. Павлигъ.
ЦѢНА 15 цѣт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продолженіе за сторони першою)
вѣдограемо подлу ролю въ борбѣ противъ капитализма. Кромѣ панш часописанъ анѣ одна друга часописан руска не служатъ вѣрно и ясно справѣ робѣтничѣй. Православна преса стоить подѣ цензурою росейского ряду и навѣтъ не може выступити зъ ясною робѣтничѣю програмою, она мусить заповняти свои рубрики дурными агитаційными статями и мусить служити тымъ панамъ, котры ей платять. Той нашъ милый, „Вѣстникъ“ вѣдѣ милого „Соединенія“ вчепивъ ся гр. к. Русинѣвъ и плете, якъ въ горячѣ — не дивниця, якъ хто нѣчого не знае, то п не може нѣчого другого навчити. А прецѣ соромъ намъ. Мы въ исторіи вже кілька разѣвъ подлу ролю вѣдограли, але щѣбъ мы мали еще въ Америцѣ таку ролю вѣдограли, себѣ було ажъ надто подло для насъ.

Процессъ газельтовской рѣзвѣ зовѣвъ вѣдложеный.

Процессъ противъ звѣснаго мордерцѣ-шерифа Мартина и его 80 товарищѣвъ, котры змочили руки въ кровавой купели Лягмерской, мавъ вже роспочатись минувшого тыжня, однакъ вѣдложено его на кілька мѣсяцѣвъ, та можна сподѣватись, що така проволочка ще не послѣдья — звѣсна рѣчь въ американскомъ судѣвництвѣ.

Тай зъ той цѣлою комедіи процесовою, хотъ она и вѣдбуде ся не богато можна чого доброго сподѣвати ся. По-за шерифомъ Мартинимъ стоить цѣла зряга розбѣйничѣвъ ульовыхъ, череватыхъ нанковъ, котры готови дати величезны суммы, щѣбъ лишь робѣтникамъ не вчинено справедливости. Того манекіна, що колише ся на креслѣ и зве ся дзоджъ, не велика штука мати за грошѣ. Вѣнъ на те выбраный, щѣбъ набавъ кишеню, а вѣдтакъ другому вѣдступлае мѣсце, щѣбъ и другий попасть ся. Тыхъ криклявыхъ брехунѣвъ лоерѣвъ, та ихъ якъ пѣсовъ въ кождѣмъ навѣтъ маленькомъ мѣстечку. Они якъ почують грошѣ то якъ пси до стерва позбѣгають ся. По цѣлому свѣтѣ адвокаты ведуть адвокатске „ремесло“, але вже такои

зволочи, якъ американскій носѣпаки, то певно на свѣтѣ нѣма. А тыхъ преславныхъ судѣвъ прижизныхъ не перекуплять? Грошѣ знайдѣ всюды прпстутъ, а тымъ болѣше до дѣравон кипшѣв дурного фармера. Все пойдѣ гладко, а такыхъ кровавыхъ танцѣвъ, якъ въ Latimer дочекаемо ся за панованя капиталистѣвъ богатѣ-богаты, поки чаша не перелле ся.

„МАДЯРСКА СВОБОДА.“

Мы въ своимъ часѣ говорили въ „Свободѣ“ про страйкъ робѣтничѣвъ на Угорщинѣ подчасъ жнивѣ. Мадярскій панове настрапились сего робѣтничѣго руху и ухвалили въ парламентѣ угорскомъ законъ, котрый бы разъ на завше положивъ конецъ такимъ выркамъ бунтѣного хлопства.

Цѣлый сей законъ носить на собѣ знамена ганьбы и подлоты угорской шляхты и панѣвъ. Цѣлый сей законъ, котрый силою своею подчиняе робѣтника панови, робить робѣтника середневѣчнымъ панцезнянымъ работѣ, можливый хйба въ такой варварской Угорщинѣ, а не въ цивилизованой Европѣ, при самѣмъ концѣ девятнадцатого столѣтя.

Послушайте, якъ гласить одинъ параграфъ того закона. Параграфъ 37 каже такъ: „Если робѣтники не появлять ся при работѣ, або зъ мѣсяца работы вѣддалять ся, власти суть обяванъ, на жадане працѣдѣвъ, выконане работы здѣйснати и всейчасъ потрѣбны средства до сего ужити. Противъ дѣлана властей въ той справѣ нѣма нѣякого вѣдликунъ“. — Простыми словами каже той параграфъ такъ: Якъ робѣтникъ не появить ся до работы, або зъ поля забере ся домѣвъ, мае право панъ его змусити до работы, а якъ не схоче послухати, то власти (старосты и пр.) кажуть робѣтника жандармами пострѣляти.

И такѣ право смѣло появити ся въ конституційной державѣ въ Европѣ? Найже-жъ хто скаже, чи не панщина на Угорщинѣ? Рѣвночасно ухвалили той самѣ злодѣвъ зъ парламенту обходити торжественно 1898 рокѣ яко памятку знесеня панщины. Чи-жъ то не смѣхъ?

Доки то еще буде стогнати народѣ подѣ ярмомъ тыхъ безсовѣстныхъ панѣвъ? — Мѣркуйте Братя угорскій Русины въ Америцѣ. Мѣркуйте, яку долю кують мадарскій паны для вашихъ братьѣвъ, братѣвъ и крѣвныхъ. Мѣркуйте Братя, котры маете волю повернути на свою батьковщину. Вы зажали вже свободы-волѣ. Вы певно пнанше будете обходити 50 лѣтню рѣчницю знесеня панщины, якъ тѣ лукавы паны, що законами роблять зъ васъ простого робучого вола безъ власной волѣ и особистои свободы.

Вѣсти про робѣтничій рухъ въ московской Русі.

Одна нѣмецка робѣтничя газета отримала зъ Кіева два летучи письма зъ датою 8. и 31. грудня, котры выдавъ кіевскій робѣтничій комитетъ. Перше письмо мѣстять переглядъ руху робѣтничѣго въ Кіевѣ за остатне пѣвоче и каже, що черезъ страйки, грозбы страйками и недоволене станъ робѣтничѣвъ въ деякихъ фабрикакахъ полѣпшивъ ся, деяки предпріемцѣ скоротили часъ працѣ, инші подвысипали платню а третій обѣцяли выплачувати платню правильно.

Хочъ тѣ уступства для робѣтничѣвъ зѣ стороны властителѣвъ фабрикъ не суть великой вартости, але для робѣтничѣвъ не суть послѣднихъ вагн. Разъ тому, що робѣтничѣвъ въ единости и взаимномъ довѣрїи познали свою силу та полѣпшине своей долѣ; а по друге, що и такѣ варварске правительство якъ московске примусать заняти ся положенемъ працѣдѣвъ масъ, о чѣмъ перекоуе страйкъ 35.000 петербургскихъ ткачѣвъ, котрыхъ деяки жаданя, якъ управлѣнене часу работы, правительство поперло. — Тѣ летучи письма розкине но въ 25 фабрикакахъ. Полиція арештувала 30 робѣтничѣвъ и зробила 40 ревізій по домахъ, але не выкрыла виновничѣвъ, бо все згѣдно вѣдповѣдали, що тѣ письма найшли на улицѣ и длятого всевъ выпущено на волю. Мы зѣ своей стороны додамо, що гнетъ, вызыкъ и абсолютизмъ, якій нынѣ пануе въ державѣ бѣлого царя, може змѣнити лише борба

працѣдѣвъ масъ зъ выстикѣмъ заискувачами. Сли вся маса робучихъ рукъ свѣдомо стане до борбы за свою долю, тогда нѣчого не вѣдѣють полиція и жандармы, мліонѣвъ не запакують въ тюрьму анѣ не зашло въ Сибирь, а тогда мусить змѣнити ся правительство, зъ которого змѣною рѣшиться доля Русинѣвъ та нашихъ родныхъ гнетеныхъ братѣвъ.

Вѣсти зъ Америки.

Письмо зъ Jersey City, N. J. Новый священникъ. — Читальня. — Рускій вечерокъ (балъ) зъ танцами. — Школа — Рускій клубъ.

Зъ великою прїятностію сѣдаю, щѣбъ де-що написати до нашей „Свободы“, та не абы що, але щѣбъ цѣкавого, а може и примѣрного для нашихъ братѣвъ въ шпирѣвой Америцѣ, о нашихъ Jersey City скихъ Русинахъ.

Отожъ мы бѣдны Русины жили и живемо въ богатѣмъ портовѣмъ мѣстѣ Jersey City надѣ славною рѣкою, що зве ся „Hudson“ таи близько Атлантійского Океана въ суеѣдствѣ богатыхъ мѣстѣ Нью Йоркѣ и Бруклина. Все то, можна сказати, якъ бы одно великаньске мѣсто, котре только дѣлѣтъ крестъ водяный помѣжъ собою. Ту есть всякого богатства, всякого добра яке только земля создала. Але мы Русины якъ бѣдны такъ бѣдны, хотѣй замѣнуемо вже якихъ 16—18 лѣтъ у той благодатной околщи. Бѣдны, та ще и мало свѣтъ о насъ знае, а если знае, то зъ лѣхон стороны, хотѣй мы не винны тому, отъ така вже наша доля. Але що було то минуло, не будемо рупати старѣ та гнилы лахи, мы радше напишемъ якъ есть теперь, а теперь можемо троха похвалитись, що у насъ блиснуло лучею теплого сонця у наше вѣдконецѣ. Мы хотѣй пробудились за поздно, але жывае не лѣниво беремось до працѣ самѣ надѣ собою.

Зъ початкомъ грудня прибувъ до насъ молодой священникъ Николай Подгорецкій и якъ уже нашъ парохъ, въ короткомъ часѣ мы познали въ нѣмъ широго Русина, доброго вѣтца, прїятеля и широго учителя, кобъ лишь такъ Богъ позволивъ на дальше непохитно. Короткѣй се часѣ, а наша церковь повна людей кож-

доп недѣлѣ що и не мѣстять ся, уже спокой и порядокъ громадекій запанувавъ помѣжъ людьми. И свята Рождества Хрестового мы вѣдѣватковали торжественно, такъ якихъ мали до того часу мало. По Сл. Божѣй на Рождество отецъ окружившиє молодежею середѣ церкви выколядовали гучно въ шпирѣ голоса: „небо и земля“, та сердце радовалось и слеза неодному закрутилась зъ радости.

Читальня.

При концѣ грудня отецъ Подгорецкій скликали мѣтингъ громадекій и сказали, що велика потреба у насъ читальнѣ. Читальня есть друга церковь, читальня есть школа, читальня есть просвѣта для людей, читальня поддержѣтъ школу. Зобранѣй одоголосно одобрили и вписалось до 60 членѣвъ и выбрали комитетъ або вѣдѣлъ читальнѣ. Днесъ число членѣвъ досягае сотки. Шо недѣлѣ членѣвъ сходять ся численно, а отецъ щѣбъ читають пожиточного, учать спѣву и т. д. и часѣ переходить весело и прїятно.

Рускій вечерокъ (балъ) зъ танцами.

Щѣбъ пострѣматѣ молодыхъ дѣвчатъ и кавалерѣвъ вѣдѣ тыхъ покутныхъ музыкъ и неурличныхъ забавъ, якѣ водились по той часѣ и котры наносили богато нечести и зневаги а часами и клопотѣвъ на нашу народностъ, отецъ обѣцяли, що будуть устроювати вечерки зъ танцами за тикетами въ нашѣй читальни, а дохѣдъ буде на читальню и школу, а тамъ могутъ весело забавитись молодіи люди, але подѣ надзоромъ старшинны. Такіи першіи рускій балъ устроила наша читальня дни 18. сѣчня. Початокъ бувъ о 8-ой годинѣ. Отецъ Подгорецкій вѣдкрылъ вечерокъ (балъ) гарною промовою до численно зобраныхъ, загрѣвала до товариского жптя, до читальнѣ и до згоды мѣжъ собою. Потѣмъ насугнули спѣвы на перемѣну деклямаціи: „И старому придасть ся школа“, „Родна мова“ и знову спѣвы, а вѣдтакъ весела коломыйка и быстрый козакъ. Такою забавою не могли налюбоватись старшѣ, поважнѣйшии люде,

Рускій клубъ.

Отецъ Подгорецкій звернули увагу, чибѣ не добре було, щѣбъ нашъ Русины, котры мають американскій паперы не звлязали въ таке товариство, або клубъ политичный. Щѣбы при якѣмъ небудь голосованю американьскомъ Американе числили ся зъ нами, що и мы люде, що и мы маемо право користоватись американьскими правами и добиватись лучшой долѣ. Нашѣй ситизены згодились и самыхъ ситизенѣвъ вписалось 28 и еще богато инпихъ, котры мають першѣ паперы. — Щастѣ Боже! напередѣ Русины!

НОВИНИ.

На хлопску агитацію въ краю зложилъ зъ New Kensington, Pa.

Воробель Ив.	50 цѣт.
Ватраликъ Ник.	10 „
Зяць Лука	10 „
Льсачукъ Мпх.	10 „
Дзюрій Ив.	10 „
Вугель Василь	10 „
Водзѣкъ Ал.	05 „
Пыпнякъ Мпх.	10 „

Разомъ: \$1.15

Честъ и слава имъ, що не забувають на братѣвъ въ старѣмъ краю и по силѣ старають ся имъ помочи. Дай Боже липъ, щѣбъ такихъ было болѣше. Ану хлопцѣ! Чи нема васъ болѣше? — Грошѣ можна засылати до касіера „Союза“!

Наука не иде въ лѣсъ.

Въ католицкой Познаньщинѣ, коренѣмъ краю польскомъ, котрый належить теперь до нѣмецкого цѣсаря, въ протягу остатныхъ 6 лѣтъ Нѣмцѣ набудовали болѣше якъ 30 престанекныхъ костелѣвъ. Вѣдны Поляки роблять то саме зъ Русинами въ вѣдходной Галичинѣ; будують сейчасъ костѣль, якъ липе въ якѣй околщи найдуть повчарѣта чоловіка своего обрядѣ. Школа только, що тыхъ костелѣвъ на Руси не мають кимъ обсадити, хйба органистами. То Нѣмцѣ такъ ихъ зчатѣ. — А ту въ Америцѣ те свинство хочѣтъ практиковати православны; але не знаю чи вгнутъ той штука, имъ царь батюшка и свѣтѣйшій Синодъ не пришлютъ рублѣвъ, а на галпцкихъ и мадарекныхъ перевертняхъ, бизнесѣстахъ познають ся и москалѣ.

Обѣкъ него нечутными кроками йшовъ молодецѣ убранный въ легкѣй, повѣваючій плащѣ, зъ яснымъ лицемъ и яснымъ на рамена спадаючымъ волосемъ. Не злякавъ ся панъ анѣ не зачудувавъ ся побачивши его; такъ ему якобъ було любо на душѣ, якъ колп бы зъ тымъ молодецѣмъ знавъ ся вѣдѣ найменшой дитины.
— Чому не правда? — запытавъ панъ.
— Е бѣда поза людскою виною и неспособностю, — вѣдповѣвъ молодецѣ.
— Чимъ докажешъ ея истинване?
— На що доказувати, коли можешъ еѣ бачити на кождѣмъ мѣсци и въ кождѣй хвилѣ?
— А чому-жъ и еѣ не бачу и не бачивъ досѣ?
— Бо ты глядѣвъ окомъ узброенымъ формулками брехливой науки.
— Якпмъ же окомъ могу еѣ побачити?
— Окомъ любви и спѣвчуга.
Знову вѣтдыно и негарно зробило ся панови на душѣ. Мовчавъ, подупивши очи въ землю.
— Ну, що-жъ хочешъ еѣ бачити? — запытавъ его товарищъ.
— Не знаю, чп потрафлю — песмѣло вѣдповѣвъ панъ.
— Знаю, що такъ якъ теперь еси, не потрафишь. Не маешъ розвиненого того змыслу, що робить способнымъ бачити такую появу. Але скажи, чи хочешъ, щѣбъ я тобѣ въ томъ зглядѣ отворивъ очи?
— Хочу, — крикнувъ радѣсно панъ.
— Не тѣшь ся тымъ! Хто болѣше бачить, той болѣше чуе, а хто болѣше чуе, той болѣше терпѣть. Упереджаю тебе огже, що се справа вовѣтъмъ непрямна и не цѣлкомъ безпечна.

Задумавъ ся панъ, въ концѣ вѣдповѣвъ:
— Двѣ е подстаѣвъ людского счастья — разумъ и мастокъ. Коли сей новый змысль не ослабитъ у мян анѣ одного анѣ другого, то що-жъ злого може менѣ стати ся?
— Не только не ослабитъ, але змѣцнитъ, заостритъ еще. Такъ хочешъ, щѣбъ я отворивъ тобѣ очи любви и спѣвчуга?
— Хочу.
— Ну то ходи зѣ мною.
— Куды?
— До хаты твоего подданого, того хлопа, котрого ты нынѣ кїями казавъ навчати, що нема бѣды.
— Добре, поду за тобою, — сказавъ панъ, хоча чувъ, якъ якась холодна дрожъ пробѣгала ему по тѣлѣ.
V.
Дрѣмае въ сумерку бѣлого хлопска хата. Сумовито мпгитѣть зъ маленькихъ вѣдконъ жовтае свѣтло каганця. На твердой, брудной постели лежить поживклякѣй, стогнучій кѣстякъ зъ жевріючими вѣдѣ горячки очима — се жѣнка хлопова. На печи, овиненный въ брудной лахманы, стогне другій кѣстякъ, се догараюча дитина. А на лавѣ подѣ вѣдконъ безъ жадной постели, только кулакъ подѣ голову подложивши, лежить хлопъ и тако-жъ стогне зъ болѣ по одержаныхъ кїяхъ. Въ хатчинѣ пусто, черно, чути вѣдразливый сопухъ нужды и занедбаня, гнипочухъ и илиснѣючои канусты и разового квасного хлѣба. Плачливо скригнули дверѣ, яснѣйше якось зробило ся въ хатинѣ; вѣдповѣвъ панъ въ това-

ривѣвъ незнаного молодця. Нѣхто не чувъ ихъ и не вѣдѣвавъ ся до нихъ.
— Поглянь на те мешкане и представъ собѣ, що тутъ цѣлый вѣкъ мусять жити и умирати люде, браты твои — сказавъ молодецѣ.
— Що-жъ, годѣ вѣсѣмъ жити въ палацахъ, хтось и въ хатчинѣ мусить. — вѣдповѣвъ панъ.
— Але представъ собѣ, яке то мусить бути те жите! — сказавъ молодецѣ.
— Таке, на яке заслужують, — вѣдповѣвъ панъ.
— Поглянь на отсю невѣсту, на ея высокле якъ скѣпа тѣло.
— Знаю еѣ вѣдѣ давна. Була шпачкою и неробюю, теперь умирае на сухоты — рѣчь зовѣсѣмъ приподна.
— Поглянь на отсего вѣтца, на его твердѣй, спрацьованѣй руки, на его лице, сей живый образъ терпѣня и глухого супокою.
— Те, те, те, худобина и нѣчого болѣше. Таку худобу завѣдгы треба держати на лавцѣ сѣ и подѣ батогомъ, бо инакше буде кидати ся и грызти людей.
— Але подумай: яка-жъ то страшна доля засуджуе одныхъ на те, щѣбы були худобою, щѣбы ихъ держано подѣ батогомъ и на лавцѣхахъ, а другихъ на те щѣбы жили въ палацахъ и философували про свободу и ублагороднене?
— Що-жъ въ томъ дивного? На гною цвѣтъ выростае. Щѣбы цвѣтъ зацвѣвъ, мустѣтъ мати подѣ собою подѣстѣлку, що сама гниючи достарчае цвѣтамъ житевыхъ сокѣвъ.
— Але яка-жъ цѣль тыхъ цвѣтѣвъ? На що-жъ ихъ? Ддля чого та подѣстѣлка мусить гнити для ихъ нежывы?

— Розвѣй думокъ и идеалѣвъ, се найвысша мета людскости, се цвѣтъ ея истинована.
— Але по що-жъ тыхъ думокъ, коли для ихъ розвою девять десятыхъ людскости мае бути гниучою подѣстѣлкою? Яка вартѣсть топ думки? Для кого она мае служити?
— Для себе самои. Думка сама для себе мета, въ нѣй самой лежить ея вартѣсть.
— Дитиняча забавка — горко промовивъ молодецѣ, — пересыпуване нѣску зъ однои кукли на другу. Але нѣ, коли ты разумный чоловікъ, то мусишь самъ не вѣрѣти въ те, що ты сказавъ. Не людскѣсть истнуе для плеkania думки, але плекае думку для себе, для своей користи.
— Що-жъ нехай и такъ буде, — сказавъ панъ — але и въ такѣмъ разѣ той може только зѣ ней користати, хто думаетъ.
— Хоча зѣ топ, якъ кажешъ, подѣстѣлки тягне живучи соки? — вѣдповѣвъ молодецѣ.
— Що-жъ коли цвѣтъ для гниучои подѣстѣлки зрече ся цвистѣ, то анѣ самъ не зацвѣте, анѣ подѣстѣлцѣ не поможе. Лѣше зѣ нагромадженымъ скарбѣвъ думкѣй користати малому чпелу думаючыхъ, чимъ кинути ихъ въ пронасть забута для того лише, що болѣшность зѣ тыхъ скарбѣвъ користати не може.
— Не може, кажешъ? А пробовали вы колп не будѣ давати йи ту можнѣсть? А для чого такъ пыльно стережете тыхъ скарбѣвъ, такимъ шутчунымъ окружаете ихъ валомъ, абы заборонити до нихъ приступу негоднымъ?
— Бо хлопство, то дитя, а думка, то огонь.

Дитя зѣ очю несорветъ, а хать задушить.

Дитя зѣ очю несорветъ, а хать задушить.

Заскарживъ късьондзь въскуповъ.

Кс. Дентъ заскарживъ архиепископъ: Корригана и Кеане о вѣднкодове \$10,000, кс. Дентъ, бувиш монахъ, выкиненый тым архиепископамъ зь ордену и тязко цереслѣдованый вже черезъ 4 роки. Дентъ провадить 4 роки завзяту борбу зь тым „князми“ церкви и теперъ жадае судово 100 тысячъ вѣднкодована, бо каже, що духъ много стративъ черезъ ихъ переслѣдоване материально и находить ся, яко хорый — нѣдъ лѣварекою опѣкою.

Спалыла ся почта.

Дня 26. сѣчня с. р. заналивъ ся почтовый вагонъ при потязѣ Lehigh Valley въ дорожѣ зь Wilkes-Barre, Pa. до Буфало. Цѣла почта призначена на тѣ околнцѣ до тла згорѣла.

Може буде война.

Канада не хоче платити цла Спол. Державамъ на пограничахъ до Клондики. Въ наслѣдокъ того приказало правительство Сполуч. Державъ позамыкати проемы Скагвай, Гвай и Чилькутъ. Може буде и война.

На подарунокъ трумна.

Лкйсь спортсменъ зь Торска, Кап. написавъ до компании, що цигареты виробляе, що вѣнь призбирывъ 1200 образковъ зь цигаретовыхъ пуделокъ и пытавъ ся, якій бы вѣнь подарунокъ за те доставъ. Компания вѣдповѣла такъ: скурпце разъ только цигаретъ, а мы пошлемо тобѣ трумну.

Кс Пѣтасъ зь Буфало выгравъ процесъ.

Заплативъ Карвовскому \$5000 а своему адвокатуви за фатшу \$2000 и спдѣти смюкѣино, поки зновъ хто не вцепитъ ся его тлустопкншнѣ.

Богачъ и бѣднй.

Якъ называютъ ся богачѣ при томъ самѣмъ занятю, а якъ бѣднй:

Богачъ:	—	Бѣднй:
Турпестъ	—	Вагабурдъ
Спекулянтъ	—	Злодога
Роскошникъ	—	Няножа
Оригиналъ	—	Шаленый
Знученый	—	Лѣпшкъ
Вольнодумный	—	Бѣшеный
и т. д.	—	и т. д.

— Желѣзницю до Аляски почнуть на веснѣ будувати великй богатырѣ Канадйскй зь Оттавы Mackenzie & Mann.

— Але дитя, котрому на вѣкк забороните уживати огню, може вырасти на чоловіка дякого, на двоного звѣря и нѣчого больше.

— Що-жъ я на се порядку? — сказавъ панъ, здыгаючи раменами. — Чи по то лише ты завѣвъ мене до сен вонючої норы, чтобы менѣ тое сказати? Не думай, що ты сказавъ менѣ що небудь нового. А особливо не думай, що тымъ отворшъ менѣ очи любви и спѣвчутя.

— Цѣлкомъ нѣчого подобного не думаю — вѣдповѣвъ молодець. — Я только сидувавъ ся домацати ея въ тобѣ живон душѣ — и не мѣгъ. Я зваживъ тебе на вазѣ и переконавъ ся, що ты занато легкй. А до тои хаты вѣйшовъ ты на тес, чтобы зь неп не выйти больше. Она має бути для тебе школою, найвышшымъ университетомъ. Тутъ маешъ побрати остатию, найвышшу науку людскости, яко не дали тобѣ заграничнй университеты.

Панъ усмѣхнувъ ся на тѣ слова зь погордою. Але молодець зблизивъ ся до сплячого на лавѣ хлопа, взявъ его за груди и поднѣвъ легко, якъ перде. Потому все ще сонного поставивъ побѣчь пана и сказавъ:

— Придвнись ему добре!
— Обрыдлива худоба — здрѣгнувъ ся панъ.
— Знай-же, що вѣдъ сен хвилѣ ты будешъ нымъ, видъ и станъ его возьмешъ на себе, а вѣнь на твоимъ мѣсци засяде.

И сказавши тѣ слова, молодець пѣстукомъ якъ величезнымъ молотомъ ударивъ пана въ груди. Иойкнувъ панъ въ страшномъ болю и впавъ горѣлицъ безъ тямъ. Въ тои хвилѣ понасъ каганецъ, що стоявъ на припѣчку и у хатѣ зробило ся зовсѣмъ темно и тихо, якъ въ гробѣ.

Нова руска читальня

Въ Ансоніа, Кон. 16. с. м. заложено читальню, котру прозвано именемъ Пвана П. Котляревского, въ память 100 лѣтної рѣчицѣ появленя „Енеиды.“ На разѣ приступило 48 членѣвъ, мѣжь кстрыми естъ 4 дѣвчатъ. До выдѣлу вѣдншли: Дмитро Ванько яко голова, Иосифъ Вархолникъ мѣсто голова, Андрей Подберезный касиеръ, о. Авт. Бончевскй писарь, Федко Шкурать господарь, Алексй Горбалъ библотекаръ, Федко Цѣркостъ коллекторъ, а на заступиникѣвъ: Ксеия Горбалъ и Петро Карпякъ. Ухвалено записати до читальнѣ всѣ рускй газеты, якй входить для народу въ Америцѣ и старѣмъ краю, одну словацку и англйску „Emigrant.“ Сходины членѣвъ на читани и сѣввы вѣдбувають ся правильно що недѣлѣ и свята по вечерни въ гали подѣ церквою. Всѣ нашй люди зь Ансоніи и околнцѣ повиннй записати ся до читальнѣ, бо то дуже пожиточна рѣчь.

Послы всюды однаковѣ.

Побили ся послы въ Вѣднѣ, поштуркали ся въ Парижѣ, а въ Вашингтонѣ такъ ся выганьбили, що ажъ гидко було слухати.

Бачность!

На повѣрчѣной конвенциі „Р. Н. Союза“ ухвалили урядники товариства велике добродѣйство для тыхъ, що ще не належать до „Союза.“ Рѣшено такъ, що хто не переступивъ ще 35 року жытя може притупити до „Р. Н. Союза“ безъ вступного, але только въ мѣсяцѣ маргѣ. Передъ тымъ и потому буде вымагати ся на ново вступного. Спѣшѣть ся-жъ записувати въ томъ мѣсяцѣ маргѣ громадно до „Р. Н. Союза“, бо шкода пропустити такой доброй случайности — стати членомъ товариства безъ вступного.

— Прошу еще разъ всѣхъ тыхъ добрыхъ людей, що оногда позабирали въ роспродажѣ „Календаръ“, щобъ якъ найкраще поприсылали менѣ докладнй рахунки або нероспроданй „Календарѣ.“

О. Несторъ Дмитровъ,
89 Johnson Str.
Buffalo, N. Y.

— Въ одной епископальной церкви въ Jersey City, N.J. водбуваея кромѣ богослужения вечеромъ школа танцѣвъ. Только 12½ центѣвъ за годну платитъ ся. Кажуть, що має бути незадовго еще църкъ въ той църкви.

— Въ сенатѣ Спол. Державъ сварюють ся батьки народу про те, чи бѣльшй бувъ банкротъ за часѣвъ Клевелинда, чи лѣпше часы за Mc Kinley-а, добре вмѣ жартовати, якъ люють ся по готеляхъ въ Вашингтонѣ, але бѣднй робѣтникъ, якъ гпнувъ зь голоду такъ и гпне.

— Въ Франциі прійшло до такихъ самыхъ скандалѣвъ въ парламентѣ, якъ недавно у Вѣднѣ. Золя каже, що мевинность Дрейфуса муситъ бути доказана. Що та вже бѣдна Франциі на свои шкурѣ не перенесе! А прещѣ, якъ зѣдуть ся народы зь цѣлого свѣта на выставу въ Парижѣ 1900 р. то будуть Францию подавляти.

— Въ Вашингтонѣ на почтѣ кравъ злодѣй двѣднй часъ по \$1000.00 денно, ажъ теперъ вѣдкрыто крадѣжъ. Вѣдно незмѣрнй сумы суть въ почтовой застѣ, гай и незмѣренй порядкѣ.

— Англія и Россія просятъ Хны, щобъ конечно пожичилъ собѣ вѣднхъ 60 миліонѣвъ на 6 проценти. Розумѣе ся, що якъ Англія пожичитъ то вже Россія нѣ. Цѣкава рѣчь, хто кого перехитритъ.

— На Кубу повисылали свои военнй кораблѣ Спол. Державы, Нѣмеччина и Франциі.

Вѣсти робѣтничѣ.

— Lebanon, Ind. Робѣтничкы, затрудненй на колеѣ Chicago & Southeastern застрайковали и метяты ся на компаниян выколѣйванемъ погяговъ и т. д. Вѣдъ вѣсьми мѣсяцѣвъ не выплачовала декотрыхъ робѣтничѣвъ компания платнѣ.

— Въ палатѣ послѣвъ въ Вашингтонѣ була недавно забыва суперечка мѣжь републиканскимъ и демократичнымъ послами на тематѣ „добрыхъ“ и „злыхъ“ часѣвъ. Панове републикане говорцили що за панованя Миквелога настали добры часы, бо робѣтничкы всюды(?) затрудненй и въ остальныхъ часахъ заложено богато новыхъ бизнесѣвъ. Демократы вѣдповѣдали зновъ, що безработица за часѣвъ Клевелинда не можна розрѣжнати въ „золотыхъ“ часѣвъ Миквелога, бо за той часъ збанкротовало ще больше бизнесѣвъ якъ заложило ся новыхъ. Пораховавши всѣ тѣ великй страйкы майнерскй и теперъ ткачѣвъ по всѣднхъ державахъ и неустаннй зипкованя платнѣвъ робѣтничкамъ, мусимо признати демократамъ слушность.

— Страйкѣ майже всѣхъ робѣтничѣвъ по фабрикахъ виробѣвъ бавовняныхъ въ державахъ Месечузетъ, Родъ Айляндъ, Вермонтъ, Нью Гемпшир и другихъ всѣднхъ, якій теперъ провадить ся, має тѣ самы голодовй припчыны, якъ страйкѣ майнерѣвъ при мягкомъ вуглю. Робѣтничкы борять ся, бо видятъ, що коли-бъ заспяляли ту справу, прійшло-бъ ся пмѣ умирати зь голоду, за ту платню, котру теперъ

посля самоволь фабрикаторѣвъ мала-бъ достати и не можна прещѣвъ выжити зь пѣлюю свою родиною. То постепенно знажене зачинаеъ еще вѣдъ р. 1894. Тогда фабриканты нарѣкаючи на „злы часы“ ошовѣстили знижене платнѣ о 10 проц. Даремно робѣтничкы спротивлялись тому, ничъ не помогло, бо мусѣли згодити ся на 5 процентову зипкы. Тымчасомъ показало ся зь статистичныхъ выказѣвъ, що фабриканты помимо тыхъ „злыхъ часѣвъ“, на котры такъ нарѣкали, ослгнули въ томъ часѣ \$1,343,027 чистого зыску або по \$140,225 на одну фирму. А робѣтничкы? Въ Нью Bedford заробивъ на рокъ всего \$349, а въ Фаль Риверъ ажъ \$336. Очевидно, що фабриканты-паны тыхъ \$1,343,027 вкрали робѣтничкамъ, бо за ихъ тязку працю се пмѣ належить ся.

— Незадовго потѣмъ знижено дальше о 5 проц. а теперъ зновъ о 10 проц. для того мусѣли робѣтничкы всюды застановити роботу. Се борба о найсвятѣйше для чловѣка право — жити. Та не всѣ робѣтничкы знаютъ оцѣнити то право, хотя и не разъ не два прійшло ся одному пересвѣдчати, якъ тязко то теперъ жити. — Въ фабрикахъ якогось панка М. Ц. Д. Борденъ въ Фоль Риверъ выдалено всѣхъ старыхъ робѣтничѣвъ а прійнато на ихъ мѣсце Поляковъ и Португальчикѣвъ, котры згодились робити за дуже низкй цѣны. Говорять, що той панъ Борденъ подарывъ недавно одному заведеню добротчинному \$61,000, для того хоче собѣ теперъ вѣдбити то зь процентомъ на робѣтничкахъ. — Отже страйкѣ въ Фоль Риверъ вже ослабленый.

— Дня 27. януара скончила ся конвенциі представителѣвъ робѣтничѣвъ и властителейъ майнѣвъ въ Чикаго, котра була скликана въ цѣль означеня певнон платнѣвъ по майнахъ въ заходной Пенсильвеніи, Илинойсѣ, Огайо, Индиана и заходной Вирджиніи. Робѣтничкы побѣдили. Зь днемъ 1. апрѣля въ заходной Пенсильвеніи, въ долнѣ Носкингъ и Индианѣ вѣдстанутъ майнеры 10 центову подвыжку на тонѣвъ за вугля не перепускане черезъ сѣто, а вѣдповѣдна до тон скалѣ платня має запровадити ся по другихъ державахъ. Зь тымъ днемъ мають працювати робѣтничкы лишь 8 годнѣвъ денно. Въ разѣ непорозумѣнъ о платню або число годнѣвъ денной працѣ буде треба удавати ся до робѣтничѣвъ организациі поодинокѣвъ державы. Позалей тымъ рѣшенями задоволений также властителейъ майнѣвъ, для того може бодай на одень рокъ буде спокой мѣжь майнерами, розумѣе ся, если завсѣгды буде ся робити.

Друкарня „Свободы“ выготовляе дуже точно, скоро и дешево всякй рѣчи, якъ: тикеты на балѣ, выгравки; статута для Братствѣ; вѣдозвы, листы и въ загалѣ всякй рѣчи входячй въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: руской, польской и словацкой.

За „Свободу“ належить ся заплачати!

Lehigh Valley R.R.

Time Table taking effect Jan. 16, 1898.
Пассажерскы трени зь Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 8:40 до полудня; а 12:18, 2:30, 5:28 и 8:10 по полудни.
До Philadelphia и New York-у о год. 8:40 до полудни и 12:18, 2:30 по полудни.
До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стациі въ околнцахъ вуглевыхъ о год. 8:40 до полудни и 12:18, 2:30 по полудни.
До Shamokin о год. 7:30, 9:40 и 11:30 до полудня; а 2:17, 4:38, 7:18 по полудни.
Экспресовы трени до Philadelphia и New York-у о год. 8:40 до полудня; 12:18 и 2:30 по полудни.
Пѣзданы трени до: Philadelphia и New York-у и до всѣхъ стациі межы тымъ мѣстамъ о год. 12:15 по полудни.
До Pottsville, Hazleton, Allentown, Wilkes Barre и до всѣхъ стациі въ околнцахъ вуглевыхъ о год. 12:15 и 5:55 по полудни.
CHAS. S. LEE,
Genl. Pass. Agent.
R. H. WILBUR, General Supt.
УВАГА: Кто хоче ѣхати на Вестъ, лай купити собѣ тикетъ на лгайску желѣзницю, бо найтумаша и найвыгодѣйша. По близини информации удивайте ся до: J. BEN. GOULD,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

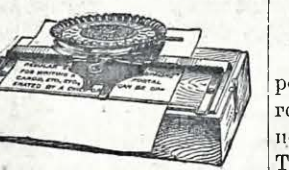
Хто хоче читати правдиво хлопску газету та довѣднись якъ тамъ братя въ краю борюють ся зь своими ворогами, нехай зашпше собѣ газету:

„ГРОМАДСКІЙ ГОЛОСЪ“.

Коштуе \$1.50 на рокъ.
* Платити треба напередъ.
* Замоуляти можна черезъ редакцию „Свободы“.

РУСКА ГРОСЕРНЯ
Семава Ющакъ
на River Str.
OLYPHANT, PA.
У Ющакъ вѣдстанете все, що только до ѣдженя потрібне и найтумаше. Купуйте, братя Русины у своего, жидѣвъ не спомогайте, бо уже и такъ збогатѣли ся нашимъ грошемъ.

НАЙТУМША НА СВѢТѢ
машинна до друкованя
ЗА \$1.50

Той образокъ представляе машинку до друкованя листѣвъ, адресѣвъ и т. т. Кождый, кто лишь знес буквы, може нею легко друковати. Буквы не треба складати, бо въ той машинцѣ вже суть буквы и числа уложени рядомъ на одиной пластѣ. Аиъ ихъ не треба особно въ чорнило мачети. Бо машинна тос сама робитъ, такъ якъ и въ другихъ великихъ машинахъ до друку.

Тую машинку въ хорошей бакѣ зь фляшечкою золотого чорнила пошлю вамъ за \$1.50.

За почту я плачу.
Замовленя и грошѣвъ посылайте на адресу:

S. Keltonik,
OLYPHANT, PA.
Lack. Co.

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ
БУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ
МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ прпритивъ рускон плѣбаниі въ Шамокінѣ, Па.
Братя Русины! У Бенедикка вѣдстанете все свѣже и здорове мясо. Хвалитъ его бучернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалитъ. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде пншого мяса ѣсти лишь зь рускон бучернѣ.

РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
* **Иосифа Осеняка** *
въ Олифантѣ, Па.

Чи знаете хлопцѣ, що Иосифъ Осенякъ має готель на River Str. коло рускон церкви въ Олифантѣ? — Ану идѣть подивити ся, якъ красно у него. Саля красно на забаву. Пиво и всѣ ишнй напитки все свѣжй, ажъ мило выпити и забавити ся у своего.

Если кто має гадку ошѣсти зь весною на фармѣ въ Канадѣ, най напише до мене, а опишу ему докладно, що має робити, якъ хоче тамтуды vybrати ся. Нашпхъ людей зь Галичины и зь Буковины тислячки ошѣли на добрыхъ земляхъ. И зь Пенсильвеніи вже колька родинѣвъ респочали тамъ газдѣство. — Корыстайте люде зь доброй способности. Ту по майнахъ нѣчого не доборете ся.
Адреса моя:
Rev. Nestor Dmytrow
89 Johnson Str.
BUFFALO, N. Y.

ЗИМА НАДХОДИТЬ!
ЗДОРОВЛЮ ЗАШКОДИТЬ!
Не зашкѣдите однакъ, бо можете купити собѣ въ великомъ шторѣ
PETER-A STIEF-A
оверковтъ за \$3.00 и дорожше — тепле убрание за \$3.00 и дорожше и всѣ другй рѣчи вѣдстанешъ ту тумаше, якъ въ пншомъ шторѣ.
ПРИХОДЬ А ПЕРЕКОНАЕШЬ СЯ.
P. A. Stief
MAMMOTH CLOTHING HOUSE
11, 13 & 15 NORTH OAK STR.
MT. CARMEL, PA.

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ

214 W. Lloyd, Str.
— SHENANDOAH, PA. —

*** Рускй готель. ***

Чи вы вже люде не перестанете ходити по чужихъ готеляхъ и спомогати своимъ пенгамъ другй народности? Та по що шукати чужихъ богѣвъ! — Двѣтъ добре по Шенандорѣ, а певно знай-дете своего чолорѣвка, въ котрого и пиво и виска и пиво и темиръ и другй добры и все свѣжй напитокы, а услуга чемна, бо все-жъ то у Русина. А ще який то Русинъ? Кождый его джѣво добре знае. Та-жъ то Антоній Онущакъ. Ну и якъ-жежъ не зайдете до него? — Грѣхъ бы бувъ смертельный якъ бы вы Русины въ Шенандорѣ оминали того широго Русина.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрнй портретъ, зайдѣ до того фотографа. Нерташъ зѣ слобу зайдѣ зь жыною до него, дай ся запляти, а будешъ мати на цѣле жите паятыку. Маешъ ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешъ мати краснй образъ. Сеть у Васъ братство, най зайдѣ до того фотографа, а вѣдъ Вамъ зробитъ фотографію и портретъ, якъ хочете. — У него рѣжнороди фотографію и портреты можна замовити и то по дуже удѣржаваной цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

H. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮВІЛЕРЪ.

Мае свой великй складъ въ рускомъ домѣ, коло руского стору на Shamokin Str. въ ШАМОКІНѢ, ПА.

Направляе zegarki дуже добрей танѣ. Мае на складѣ великй выборъ zegarkѣвъ золотыхъ и сѣрѣбныхъ и спродаетъ по дешевыхъ цѣнахъ.

Юстинъ Кузмьякъ.

Рускй готельничй въ ОЛИФАНТѢ, ПА.

На розѣ коло рускон церкви естъ готель нашего Русина Юстина Кузмьяка. Кромѣ того, що въ готелю кождый може достати чисте помешкане и чемну услугу, то тамъ естъ ще гали обшпрна и гарна на цѣле мѣсто, въ котрой вѣдбувають ся балѣ и братскй митинги. — Идѣтъ до своего — не спомогайте чужихъ!

На що вамъ Русины зь Шенандоа самымъ голти ся

а опѣсля ходити зь порѣзаннымъ лицемъ, колп на 338 W. Centre str. естъ **РУСКА ГОЛЯРНЯ**

Игватія Мучкѣ
и **Андрея Тарбай.**

Тамъ оголять васъ гладко ще й намастятъ бейрумомъ, а якъ острижутъ и напомадукутъ, то не постыдаете ся навѣтъ першого американского джентельмена. R 10

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ
НА ЦѢЛЫЙ YONKERS

Лазоря Свротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.

Хто не знае Лазоря Свротяка? Вѣнь має красно заряджений сторъ, гресерню и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на всѣ части свѣта, скоро, тачно и безпечно. Продае также шифкарты на всѣ ливіи. Кто изъ земляковъ хотѣвъ бы вѣдѣхати до старого краю, нехай зайдѣ по дорожѣ до Свротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣнь вѣдпривадитъ его ажъ на шифъ.
На що давати ся здерати жидѣвскимъ агентамъ по Нью-Йорку? Идѣтъ до своего!

ДО БРАЗИЛИИ

Поэзия
Ивана Франка.

(Колеса)

III.

Листъ изъ Бразиліи.

Сусѣды любі! Пше вамъ Олеся.
Мы вѣ здорові и добре намъ веде ся.
Сѣмъ мѣсяцѣвъ отсе мовчали мы,
Аж на концѣ вандровкы стали мы.
Середь лѣсовъ живемо въ барацѣ
И маемо страшенно много працѣ.
Рубаемо дерева на сяженъ грубій —
Одно два дни добземъ, сусѣды любі.
За рокъ отгакъ генъ буде чистый моргъ,
То будемъ сяать. Живемо на боргъ.
Боргуе намъ урядъ, покѣль до своего,
Курузы, бульбы, соль — п большъ нѣчого.
Не розлучили насъ и на пять хвиль...
До мѣста маемо пятнайцять миль.
Въ лѣсахъ подѣ горамп... Та мы не ропчемъ:
Дорогъ нема, стежки, дасть Богъ, проточнемъ.
Та вы цѣкавы, якъ намъ до воды
Добѣхалось, а потомъ сюды.
До Вѣднѣ ѣхали спокійно, въ купѣ:
У Вѣднѣ насъ три дни держели въ цѣпѣ.
Пустили насъ, лишь пань якийсь водѣ насъ
Сѣмъ сѣрѣбра взявъ, що подисавъ насъ.
Зъ Понтебы завернули насъ до Грацю,
Тамъ три недѣль мали зъ нами працю.
Писали до Стрыя, Мостовъ и Кутъ,
А намъ казали: „Зачекайте тутъ!“
Палазя тамъ умерла водѣ уроковъ,
А лѣкаръ Нѣмецъ мовивъ: „Зъ браку сокѣвъ.“
Ивасъ умеръ напевно водѣ нѣчицѣ,
А лѣкаръ мовивъ: „Не плетѣть дурницѣ!“
Та якъ ще Грещъ, Оксапка, Рузя вмерли, —
Пустили насъ: „Идѣль, куды наперли!“
До моря мы добрались безъ бѣды,
Лышь що до насъ присѣлисъ два жнды
И выдурили водѣ Балапды й Хмиза
По десять риньскыхъ за якій авѣза.
Та на одной переѣздцѣ якось
Згубивъ ся и пропавъ Юрковъ Антосъ.
Въ Генефѣ мы сѣмъ недѣль шифу ждали,
За мѣстомъ въ поряхъ якъ цыганы спали.
Поганый край! Докучивъ голодъ намъ,
И горячокъ понабралисъ тамъ.
Сѣмъ питукъ дѣтей, Онпшиха й Чаплиха
И Хрущъ старый тамъ вмерли. Збулисъ лиха.
Було-бъ насъ бѣльше померло, бо якась
На насъ якась вталска панѣ завзялася
И выпросила въ короля свѣдоцтво:
Держать ихъ, ажъ имъ вмре жѣноцтво.
Хрестъ божій зъ нами! Певно се була
Якась безбожна унирпця зла.
Бо справдѣ на жѣноцѣ у ти doby
Ударили найгоршій хоробы.
Та Богъ наславъ на тую злоку бичъ:
Попавсь намъ лелскій Русначокъ-панчикъ.
Списавъ вѣнь листь слѣзми облитый
До ихъ тамъ королевы Маргариты.
Все розповѣвъ: якъ насъ тутъ траця бе,
Якъ вѣдьма нѣчь кровъ жѣночу пе...
Що тутъ дѣтей безъ корму сокне й плаче,
Якъ зъ вѣдьмою король у гречку скаче...
И помогло. Пустили насъ якъ стѣй.
Урвало ся поганой вѣдьмѣ той.
А якъ мы вже на корабель сѣдали,
То панича водѣ насъ арештували:
Немовъ бы то вѣнь ошуканецъ есть...
Вѣнь намъ шепнувъ: „Се злои вѣдьмы месьтѣ!
„Мовчѣть, бо пропадете вѣсь до чиста!“
Мы — па! Пропало нашихъ риньскихъ триста.
По морѣ мы илыли безъ злыхъ пригодъ,
Лишь хорубавъ погано весь народъ.
На морѣ вмерло девять душъ народу;
Ихъ замѣць погребу металл въ воду.
Най Богъ боронить водѣ таковъ тьмы,
Якъ матерѣ рыдали за дѣтьми.
Коли ихъ рыбы довгй мовъ ти балка,
Зубатй, чорный, рвали на кавалки!
Въ Бразиліи мы тежъ зазнали зла:
Пропасниця лиха на насъ зайшла.
Три мѣсяцѣ чекали мы на кѣвты:
Три хлопы вмерли тутъ и три кобѣты.
Пять хлопцѣвъ до услугъ продали мы,
А сѣмъ дѣвчатъ пошло въ т а к ѣ дома.
Про хлопцѣвъ доси мы не мали вѣсти,
Дѣвчата радѣ: е що пшти й ѣсти.
Що-жъ що писать вамъ? Тутъ новинъ не гукъ.
Пять душъ намъ доси емрло водѣ радюкъ.
Тутъ по лѣсахъ блукають дикй люде,
Вьютъ напихъ и ѣдятъ. И пань мабутъ те буде.
Та може дасть намъ Богъ еще поднать си.
Було насъ сорокъ, е ще вѣсьмнадцять.
Одно лишь жалъ, що вже по руски тутъ
Молятъ ся нѣ балакать не дадутъ.
На насъ у мѣстѣ крикнувъ Кандзюбинскій:
Nie wolno tutaj gadać po rusiński!
„Tu polski kraj i polski Bóg i król!
Po polsku gadaj albo gebe stul!“
Га, що-жъ, коли такъ острый ферлидунокъ,
Хай буде ѣ такъ! Якій намъ тутъ ратунокъ?
Самъ кончимо. Прощайте! Ждѣть водѣ насъ
Звѣстокъ, якъ намъ заблнсе лѣпшій часъ.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ

ШТОРЬ

въ

ОЛИФАНТЪ ПА

ГЕОРГІЯ ХИЛЯК

Звѣстнаго рускаго патриоты.

Есть се наилучше заосмотренный зѣ всѣхъ шторѣвъ во всѣхъ потрѣбнй товары и всякого рода по якъ найтѣвншій цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважачи себе правдивымъ и цырымъ патриотомъ, най спѣшить до своего рускаго штору. Особенно нашй газдынѣ най йдутъ громадно!

На що Юськовъ, Шмульвъ спомогати? Идѣть до своего.

Юліанъ Колыстьянскій

(JULIAN KOLYSCIANSKI)

420 W. Pine st.

ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салъонъ рускій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянкы и бутелькы, вина розматого гатунку, горѣвки досконалы, цыгара дуже добры.

Спѣшнѣ Братя Русины до своего братчика Юлька.

Руска бучерня.

— Russian Meat Market —
OLYRHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускй господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тажъ въ Олифантѣ есть вашъ рускй бучеръ Кузьма Свала. Мае вѣнь свѣже, добре, тѣне мясо всякого рода. Розвозитъ въ часъ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣть до него и попробуйте водѣ него купувати мясо, а певно не пожалуете!

THOMAS A. ULIASZAKS & JOSEPH RAUTKIEWICZ

436 Cherry str. SHENANDOAN PA.

Гей темперамы, читайте! Хто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вайсь бѣр-у въ бутелькахъ най зайдѣ до гуртовного складу Т. Улячка и П. Райкевича а певно не пожалуете. Ану попробуйте!

РУСКА ГРОСЕРНЯ!

Нашъ чоловѣкъ честный и порядный

Яковъ Гамбаль

въ OLYRHANT, PA. на Race Str. мае сторѣ. Достанете у него все потрѣбне до житя, а все свѣже, добре и дешево. Всюды вже люде зрозумѣли, що треба у своего брата, а не пейсатьхъ драбѣвъ спомогати.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противѣ друкарнѣ „Свободы“

М. Щапчыка и Г. Трохановского.

въ Mt. Carmel, Pa

Въ кождѣ хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

Steam Laundry.

Маете сорочки, ковѣрики, маншеты и другй рѣчи до праня, то занесѣть до Mt. Carmel Steam Laundry. Водѣ сорочки 10 цнт., водѣ ковѣрика 2 цнт., водѣ маншетѣвъ 4. цнт. — Оффѣсь той есть за Righeter's-овымъ шторомъ зѣ-заду.

Если хто потребуе ковѣ и керичи на весѣля або похороны може достати по дуже нѣзкой цѣнѣ у:

Robertsons Livery West 2-nd Str. Mt. Carmel, Pa.

J. LIACHOWICZ

(I. Ляховичъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКІНЪ, ПА.

Польско-литевскій zegar-мистръ и ювѣлѣръ

Всды направъ zegarѣвъ выконуе точно, тѣль и въ короткомъ часѣ и за напру гвараптуе. — Мае на складѣ великй выборъ zegarѣвъ золотыхъ и сѣрбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту каждого zegarа гвараптуе.

Обручки слобны, якъ хто купуе достаетъ въ подарунокъ гарный будѣль.

Стѣннй zegары дае на выплатѣ.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

O. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторѣ заосмотренный въ найлѣпшій товары, спроваджованй выросъ зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русины въ Mt. Carmel заосмотрѣе въ живности. Продае такожъ одяга майнерскй и посылаетъ грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.

Свѣй до своего — а до чужого не пхай ся. Жидѣвъ омишлите зъ далека!

Гаврилъ Малинякъ

Гуртовный складъ (Wholsalo)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку

Братя! замовляйте у своего!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЪЯРНЯ.

* TROMETTERS * (Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротивѣ National Bank.

Свѣдѣня, Обѣды, Вечеря.

Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскй способѣ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна.

Особнй покоѣ для родины. — Найлучшй вина, пива, лѣкеры, виски и всѣ можливй напитокы. Цѣна дуже мала. Препоручаетъ ся всѣмъ сю реставацію, а передовѣмъ приѣзднымъ.

Пишучий сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

Иванъ Глова. JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa. ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR. Всякй потрѣбнй рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскй и звычайнй можна купити. Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно. Продае шѣфкарты. Не водѣ нынѣ вже знаютъ люде солиднаго предѣдателя „Союза“.

ВЪЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ld. — ВЪ — Shamokin, Pa. 327 Shamokin st. Найбольшій рускй компанічный сторѣ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеныи и на ново урядженыи. Новый домъ великй, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000 показуе, що може компанічна работа. — Всѣ розумнй Русины належатъ до той компаніи, купуютъ зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторѣ сумою \$2000. Заряджае нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO. въ READING, PA. ЗАЛОЖЕНЫИ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочѣвъ мѣсячно. Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне водѣ всякихъ примѣнокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завѣгды одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть споряджане подѣ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ. Вырабляе въ найлѣпшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults. Салъонѣсты и приватнй родины повиннй замавляти пиво лишень въ броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Т. TALPASZ ТЕОДОЗИЙ ТАЛПАШЪ РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ. 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалека рускомъ плебаніи. Д. Геренчача и Ф. Михальского. въ Jersey City, N. J. 38 Green Str. Кождый Русинъ идущій зъ края, чи до края, або мающій яку потребу въ Нью Йорку, чи околлицы, повнечень вступити до того готеля, бо: Тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитокы всякого рода. Достане почлѣтъ таный, чистенькй и безпечный. Понеме зъ того готеля лишь пару крокъ до пенсильванійского, лігайского и центрельского дѣпа, а такожъ дѣпа звѣдникъ стрѣлцки розходять ся по цѣлымъ мѣстѣ и околлицы, якъ Newark, Вауппе и т. д. Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ. Въ томъ готелѣ порадать вамъ безплатно, де тану шѣфкарту купити, а если не знаете, то запровадять васъ охотно на дѣпо, або на шифу, та загалѣ дадутъ всяку добру раду. Въ готелю томъ е такожъ прекрасна галья на мѣтингѣ, забавы и весѣля.

Читаѣте и уважаете. Стань и оглянй всѣ везы для бучерѣвъ, гресерникѣвъ, голсельникѣвъ (до розвожена пива) и розличнй другй, робленй зъ найлѣпшого матеріалу и найлѣпшой роботы. Головне ковальство Специально вырабляють ся желѣзнй плоты, и обгороджена надробникѣвъ. J. B. Zimmerman Cor. Independence and Market str. SHAMOKIN, PA.

Dr. F. J. Meek Д-рѣ МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chestnut str. Одинокй лѣкаръ, славяннй на цѣле мѣсто. Лѣчатъ всякй хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣванный лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по английски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSKI ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ. Выпнмае такожъ керичи на похороны, хрестина и весѣля по дуже нѣзкихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA. Удавайте ся въ потребѣ до него.

СВОИ ДО СВОГО! Сѣремъ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокінѣ, Па. — РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. — Чистенькй тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другй напоѣ все свѣжй и найлѣпшого гатунку. Услуга чемна и солидна. Склянкы великй и малй послѣя вьодобы. Люде! Вже часъ покнутити чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

William D. Chmielewski, 231 E. Centre str. SHENANDOAN, PA. Пановѣ салъоністы зъ Шенандоръ и всѣ, що хочете набуты для себе виски, пива темперу въ большій скѣлѣкѣ, зайдѣть до В. Хмѣльовского и замовляйте напитокы у него. — Найнезарабляють зъ васъ чужй, дайте заробити своему, божъ Хмѣльовскій честный и справедливый чоловѣкъ — „Свободу“ пренумеруе. Купуйте у него!

Dr. John Szlupas 421 Penn. Ave. SCRANTON, PA. Знаменитый лѣкаръ Дюгольгѣна практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчатъ успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой вырабляють ся дуже добры и помѣчнй лѣкарствы. Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по английски. — На цѣлой околлицы знаютъ добре Шлюпаса!

Учѣте ся, братя мои! И чужому научайтесь, Думайте читайте, И своего не цурайтесь! Т. Шевченко